

**Wijzigingsplan Nieuwe Vesting, deel
Westkwartier**

gemeente Bergen op Zoom

projectnummer 0455559.100
definitief revisie 03
4 april 2022

Wijzigingsplan Nieuwe Vesting, deel Westkwartier

gemeente Bergen op Zoom

projectnummer 0455559.100
documentnummer TOE02-0455559-04A
definitief revisie 03
4 april 2022

Auteurs

T. Peelen

Opdrachtgever

Gemeente Bergen op Zoom
Jacob Obrechtlaan 4
4611 AR BERGEN OP ZOOM

datum vrijgave
04-04-2022

beschrijving revisie 02
definitief

goedkeuring
K. Keijzers

vrijgave
P. Kennes

Inhoud

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding en doel	1
1.2	Begrenzing en ligging van het plangebied	1
2	Projectbeschrijving	3
3	Beleidsaspecten	4
4	Omgevingsaspecten	5
4.1	Water	5
4.2	Geluid	10
4.3	Energie en duurzaamheid	12
4.4	Archeologie en cultuurhistorie	12
4.5	Bedrijven en milieuzonering	15
4.6	Bodem	18
4.7	Externe veiligheid	18
4.8	Flora en fauna	26
4.9	Luchtkwaliteit	29
4.10	Geurhinder	31
4.11	Milieueffectrapportage	32
5	Juridische aspecten	35
6	Uitvoerbaarheid	36
6.1	Economische uitvoerbaarheid	36
6.2	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	36

Bijlagen

- Bijlage 1: Akoestisch onderzoek wegverkeerslawaai uitwerkingsplan Oost- en Westkwartier d.d. 18 december 2019 (Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant)
- Bijlage 2: Notitie Onderzoek stikstofdepositie West-Kwartier d.d. 9 december 2020 (Sweco)
- Bijlage 3: Bijlagen bij paragraaf Externe Veiligheid d.d. 3 december 2020 (Antea Group)
- Bijlage 4: Standaardadvies 2020 (Brandweer Midden- en West-Brabant)

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

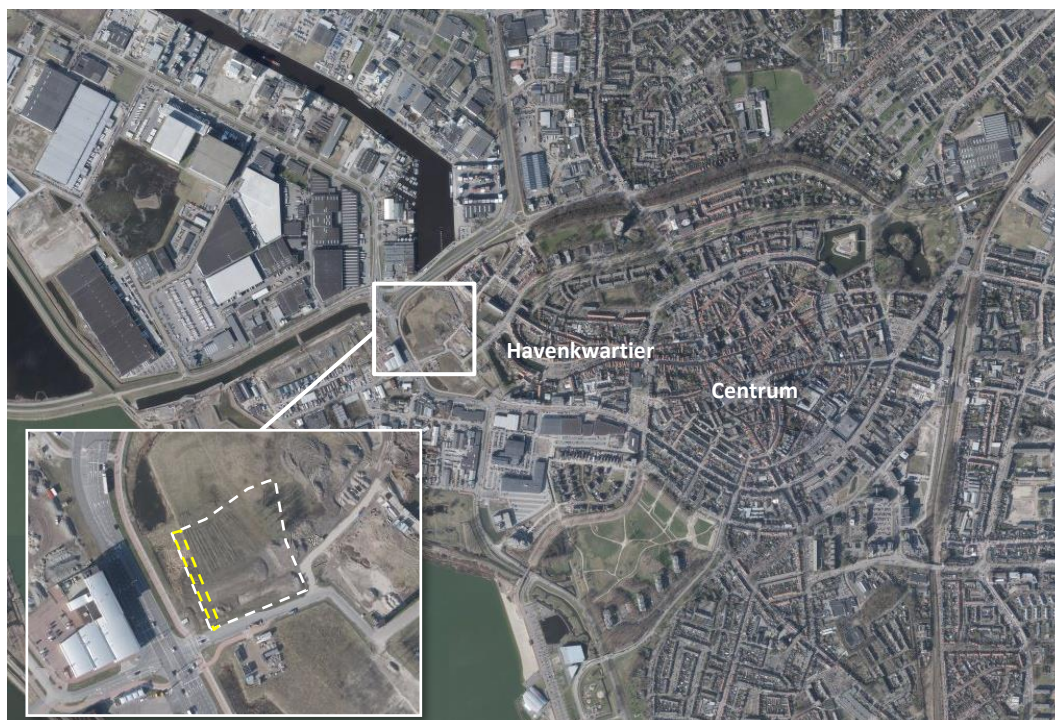
Op 21 november 2013 heeft de gemeenteraad het bestemmingsplan 'Nieuwe Vesting' vastgesteld. Dit bestemmingsplan is een zogeheten globaal uit te werken bestemmingsplan. Hiermee kan de ontwikkeling van het woongebied Nieuwe Vesting fasegewijs en flexibel qua programma en bouwregeling worden uitgewerkt.

Het beoogde bouwplan voor Nieuwe Vesting bestaat uit een stedelijke herstructurering met circa 600 nieuwe woningen en daarbij behorende voorzieningen, aansluitend op het historische Havenkwartier en de Binnenstad. Het programma van het deel Westkwartier bestaat uit 21 duurzame grondgebonden woningen en 29 appartementen. Bij uitwerking van de plannen is gebleken dat een strook met voornamelijk openbare ruimte, maar ook een klein deel van het bouwplan, niet geheel binnen de uit te werken woonbestemming vallen. Om het bouwplan volledig te kunnen realiseren, wordt gebruik gemaakt van de in het bestemmingsplan 'Nieuwe Vesting' opgenomen wijzigingsbevoegdheid (artikel 18.1 onder lid b). Voorliggend wijzigingsplan voorziet in de invulling van de wijzigingsplanbevoegdheid om de huidige bestemming 'Water' te wijzigen naar de bestemming 'Wonen – Uit te werken'.

Het beoogde juridische kader voor het Westkwartier wordt vastgelegd in het uitwerkingsplan en het wijzigingsplan.

1.2 Begrenzing en ligging van het plangebied

Het deelgebied Westkwartier ligt ten westen van de stadskern Bergen op Zoom en de wijk Havenkwartier. Het deelgebied Westkwartier ligt in het westen van Nieuwe Vesting en wordt begrensd door het deelgebied Oostkwartier aan de oostzijde, deelgebied Soete Veste in het noorden en de Van Konijnenburgweg aan de westelijke zijde. De zuidzijde wordt begrensd door de Spirituslaan. De Spirituslaan sluit aan op de Van Konijnenburgweg – Van Gorkumweg, welke deel uitmaken van de randweg van Bergen op Zoom en vormt hiermee een belangrijke doorgaande weg. In figuur 1 is de ligging van het plangebied opgenomen. In de uitsnede in de figuur is het deelgebied Westkwartier weergegeven als witte stippellijn en het plangebied van onderhavig wijzigingsplan weergegeven als gele stippellijn.

Figuur 1. Afbeelding ligging plangebied Westkwartier (witte stippellijn) en het plangebied van voorliggend wijzigingsplan (gele stippellijn).

2 Projectbeschrijving

De beschrijving van de stedenbouwkundige opzet van woonwijk Nieuwe Vesting heeft reeds plaatsgevonden in het moederplan 'Bestemmingsplan Nieuwe Vesting'.

De beschrijving van het deelgebied Westkwartier met daarin het bouwprogramma, de beeldregie, verkeer en parkeren en de onderbouwing inzake de Ladder voor duurzame verstedelijking vindt plaats in het 'Uitwerkingsplan Nieuwe Vesting, deel Westkwartier' met IMRO-code: NL.IMRO.0748.UP189N-0201. Volledigheidshalve wordt voor de beschrijving van het plan verwezen naar dit uitwerkingsplan.

3 Beleidsaspecten

De onderbouwing van de ontwikkeling van het woongebied Nieuwe Vesting, waar voorliggende ontwikkeling bij behoort, aan de hand van het Rijksbeleid, Provinciaal en Gemeentelijk beleid, heeft reeds plaatsgevonden in het moederplan 'Bestemmingsplan Nieuwe Vesting'. Volledigheidshalve wordt voor deze beleidsmatige onderbouwing verwezen naar de toelichting van dat betreffende bestemmingsplan.

4 Omgevingsaspecten

4.1 Water

Beleid gemeente

De gemeente Bergen op Zoom heeft in 2001 een waterplan opgesteld waarin alle verschijningsvormen van water in samenhang zijn bekeken. Dit plan is opgesteld in samenwerking met alle betrokken waterpartners en zowel door de gemeenteraad als het waterschapsbestuur in 2002 vastgesteld. De meeste uitgangspunten van het waterplan zijn nog steeds van kracht en bovendien nader uitgewerkt in het geactualiseerde verbreed Gemeentelijke Rioleringsplan (vGRP 2013-2017) dat in februari 2013 door de gemeenteraad is vastgesteld.

Bovendien heeft de gemeente sinds de inwerkingtreding van de wet gemeentelijke watertaken (2008) verschillende zorgplichten ten aanzien van water in het stedelijk gebied. Het gaat om de zorgplichten voor stedelijk afvalwater, hemelwater en grondwater. Voor het stedelijk afvalwater is deze zorgplicht uitgewerkt in het vigerende vGRP. De zorgplichten voor hemel- en grondwater komen voor de gemeente pas om de hoek kijken als grondeigenaren zelf niet voor een adequate verwerking van het water kunnen zorgen. In deze gevallen dient de gemeente voor voorzieningen te zorgen waarop particulieren kunnen aansluiten. Belangrijke voorwaarde is wel dat de maatregelen doelmatig zijn. Welke maatregelen worden getroffen, is zeer sterk locatie-afhankelijk. Zo zijn andere maatregelen nodig als de grondwaterstand laag is en er sprake is van een zandige bodem dan wanneer de bodem uit klei bestaat en het grondwater in een groot deel van het jaar reikt tot aan het maaiveld. Gezamenlijk met het waterschap dient hieromtrent een juiste (lees passende) keuze te worden gemaakt. Een passende aanpak is vastgelegd in de nota Watertaken: Gemeentelijke Wateropgave Bergen op Zoom, daterend uit 2009.

Ten slotte zorgt de gemeente voor de ruimtelijke inpassing van de diverse voorzieningen voor het waterbeheer. Ook in dat opzicht wordt bij het opstellen van bestemmingsplannen rekening gehouden met noodzakelijke voorzieningen vanuit zowel het integraal waterbeleid als het rioleringsplan.

Beleid Waterschap Brabantse Delta

Het waterschap Brabantse Delta is verantwoordelijk voor het waterbeheer in de gemeente. Het gaat dan om het waterkwantiteits- en -kwaliteitsbeheer, de waterkeringzorg, waterzuivering, het grondwaterbeheer, het waterbodembeheer en in een aantal gevallen ook het scheepvaartbeheer. Het waterschap heeft de grondslag van haar beleid opgenomen in het waterbeheersplan 2016-2021, wat is afgestemd op Europees, nationaal en provinciaal beleid. Belangrijke speerpunten uit het waterbeheerplan zijn veiligheid, droge voeten, voldoende water, gezonde natuur, schoon water, genieten van water en het waterschap als calamiteitenorganisatie. Bovendien richt het waterschap met genoemde hoofdlijnen van het waterbeheer zich in toenemende mate op de samenwerking met de mogelijkheid in de verbinding meer maatwerk toe te passen, voor zover doelmatig.

In een toetsingskader RO “De ruimte blauw geordend”, heeft het waterschap aangegeven wat de ruimtelijke consequenties zijn van het waterbeleid. Verder heeft het waterschap waar nodig nog toegespitst beleid en beleidsregels op verschillende thema’s/speerpunten uit het waterbeheersplan en heeft het waterschap een eigen verordening; De Keur en de legger. De Keur bevat gebods- en verbodsbepalingen met betrekking tot ingrepen die consequenties hebben voor

de waterhuishouding en het waterbeheer. De legger geeft aan waar de waterstaatswerken liggen, aan welke afmetingen en eisen die moeten voldoen en wie onderhoudsplichtig is. Veelal is voor diverse ingrepen met betrekking tot de waterhuishouding een ontheffing of watervergunning gerelateerd aan de Keur van het waterschap benodigd. De Keur is onder andere te raadplegen via de site van waterschap Brabantse Delta.

Om een duurzame(re) situatie te bereiken, gaat het waterschap bij nieuwe ontwikkelingen tenminste uit van het principe van waterneutraal bouwen, waarbij gestreefd wordt naar het behoud of herstel van de 'natuurlijke' waterhuishoudkundige situatie. Vanwege dit principe wordt bij uitbreiding van verhard oppervlak voor de omgang met hemelwater uitgegaan van de voorkeursvolgorde infiltreren, bergen, afvoeren. De technische eisen en uitgangspunten voor het ontwerp van watersystemen zijn opgenomen in de 'beleidsregel Afvoer hemelwater door toename en afkoppelen van verhard oppervlak, en de hydrologische uitgangspunten bij de keurregels voor afvoeren van hemelwater'.

Watertoets

Het watertoetsproces is een belangrijk instrument om het waterbelang in ruimtelijke plannen en besluiten te waarborgen. Het gaat daarbij om alle waterhuishoudkundige aspecten, zoals onder meer veiligheid, waterpeil, wateroverlast, watertekort, waterkwaliteit en verdroging, en om alle wateren: rijkswateren, regionale wateren en grondwater. Het is niet een toets achteraf, maar een proces dat de initiatiefnemer van een ruimtelijk plan en de waterbeheerder in een zo vroeg mogelijk stadium met elkaar in gesprek brengt. In dit kader voeren waterschap en gemeente vooroverleg, waaruit de volgende doelen, uitgangspunten en criteria voor dit plan zijn afgesproken:

- een duurzame benadering van de waterstromen in relatie tot de ruimtelijke functie van het gebied;
- afkoppeling van het schone regenwater mede als bijdrage in relatie tot gescheiden riolering.

Beschrijving huidige situatie

Het betreffende plangebied ligt ingesloten in het bestaande stedelijk gebied dat in ontwikkeling is voor wonen. Onderhavige voor wonen bestemde kavels zijn als onderdeel van Westkwartier in het project ScheldeVesting, op dit moment nog niet gerealiseerd en daarom nog steeds een braakliggend gedeelte van het voormalige bedrijventerrein, dat momenteel als woonwijk wordt ingevuld.

Door de vergaande verstedelijking is van een oorspronkelijke afwatering of oppervlaktewatersituatie al lang geen sprake meer. De afvoer van het water in het gebied verloopt voor zover het overtollige regenwater niet oppervlakkig wordt afgevoerd, via aan te leggen gescheiden riolering. Verder is bij de inrichting voor de komst van de woonwijk voorzien in een aanzienlijk gedeelte aan oppervlaktewater onder meer voor de opvang en afvoer van het schone regenwater. Het oppervlaktewater stroomt af via de Theodorushaven naar het Zoommeer.

Het gebied ligt zodanig dat in hydrologisch opzicht vooral sprake is van infiltratie naar een overgang van intermediair. Het freatisch grondwater bevindt zich ter plaatse ruim onder het maaiveld. In onderhavige gebied treedt, voor zover bekend, geen grondwateroverlast op.

Beschrijving toekomstige situatie

Met onderhavig wijzigings- en uitwerkingsplan wordt passend gebruik voor woondoeleinden beoogd. Met het project ScheldeVesting is voorzien in de transitie van een voormalig bedrijventerrein tot een nieuwe woonwijk. Ten behoeve van het project ScheldeVesting is samen met het waterschap een waterplan opgesteld, met een ruime mate aan oppervlaktewater rondom de bebouwing en infrastructuur ten behoeve van het wonen. In fysiek opzicht is voor de mate van bebouwing met verharding voorzien in voldoende afvoer en berging van het regenwater voor betreffende woonwijk en een goede waterhuishouding in en voor deze omgeving.

Centrale doelstelling is dat het schone (regen)water ter plaatse van verharding eventueel via transport langs een hemelwaterafvoerstelsel (HWA-stelsel) wordt afgevoerd naar en geborgen in het oppervlaktewater in het gebied. Bovendien wordt alleen slechts het afvalwater dan wel vervuild (regen)water geloosd op de vuilwaterriolering (DWA-stelsel).

Bij een eventuele blijvend benodigde aansluiting van verontreinigd hemelwater op het DWA-stelsel, zal in overleg met het waterschap in de meest passende en doelmatige maatwerkoplossing(en) worden voorzien.

De nieuw te graven en reeds gegraven grachten ten behoeve van Scheldevesten en de nieuw gegraven gracht tussen Hamplein richting de Van Gorkumweg worden a-wateren. Deze watergangen zijn nu nog niet als a-water aangeduid op de Legger. Een deel van de bebouwing wordt in de nabijheid van deze a-wateren gerealiseerd. Omdat het om a-water gaat is mogelijk een vergunning nodig van het waterschap of kan onder voorwaarden vrijstelling van de vergunningplicht worden verleend.

Gevolgen voor het water

De uitwerking van het bestemmingsplan voor onderhavig terrein betreft de realisatie van de bebouwing en invulling van het terrein voor de benodigde woondoeleinden. Voor het project ScheldeVesting is al voorzien in een uitgewerkt waterplan, waarvan definitieve uitwerking met dit wijzigings- en uitwerkingsplan gerealiseerd en geborgd wordt. Voor de waterhuishouding is als zodanig al sprake van een afgestemde situatie met het waterschap. Het waterschap stelt vanuit de keur een eis aan retentie voor het lozen van regenwater afkomstig van een toename van verhard oppervlak van 2.000 m² of groter om het afwentelen van een bui van T=100 te kunnen voorkomen. Momenteel wordt daartoe als uitgangspunt gehanteerd een berging van 600 m³/ha aan retentie in relatie tot genoemde acute buien. In samenspraak met het waterschap is voor dit gebied op de meest doelmatige wijze invulling gegeven aan de voor dit gebied benodigde retentie/berging.

Om te voorkomen dat schoon (regen)water wordt verontreinigd, is de afvoer van het (huishoudelijke) afvalwater op systematische wijze gescheiden van het (schone) regenwater. De waterhuishouding binnen Nieuwe Vesting is dus voorzien met een gescheiden rioolsysteem.

Het regenwater dat binnen Westkwartier valt wordt gedeeltelijk vastgehouden op daken en binnen groen en tuinen. Vervolgens wordt het verzameld in het openbare HWA stelsel. Het regenwater in het openbare HWA stelsel wordt afgekoppeld op bestaande havenbekkens en het nieuw gerealiseerde groen en oppervlaktewater rondom het woongebied. Dit oppervlaktewater (beheerpeil van 1.50m + NAP) stroomt vervolgens via bestaande duikers af richting de Oude Buitenhaven en Theodorushaven (beheerpeil van 0.00m + NAP). Het oppervlaktewater kan bij regenval in peil fluctueren waarmee voldoende bergingscapaciteit ontstaat voor het woongebied.

Waterberging ten behoeve van het plangebied is met name voorzien in de aangrenzende openbare ruimte. Binnen het plangebied zijn vanwege de compacte gebouwopzet beperkte voorzieningen aanwezig. Wel is overwegend sprake van platte daken waar meer bufferend vermogen zit dan bij hellende dakvlakken. De achtertuinen worden nagenoeg onverhard opgeleverd. richting bewoners wordt gecommuniceerd dat de inrichting bij voorkeur natuur inclusief wordt en dat verharding zo veel mogelijk wordt beperkt.

Om verontreiniging van hemelwater te voorkomen, is voor nieuwbouw en of renovatie de (uitwendige) toepassing van uitlopende materialen niet gewenst. Door gerichte communicatie, waar mogelijk met de ontwikkelaar/eigenaar zelf, zal informatieverstrekking over de mogelijkheden van duurzaam bouwen en het toepassen van duurzame bouwmaterialen plaats hebben.

Er geldt voor het oppervlaktewater in het gebied één streefpeil van 1,50 m +NAP. Het maaiveldniveau van het woongebied van Westkwartier ligt tussen de circa 4.50 + NAP en 5.00m + NAP. De inpandige parkeervoorziening is gesitueerd op hetzelfde peil van het binnengebied met aangrenzende tuinen.

In de onderstaande afbeelding is het toekomstige watersysteem van Nieuwe Vesting fase 2 opgenomen.

Figuur 2. Watersysteem fase 2 Nieuwe Vesting

Juridische vertaling

In het plangebied zijn geen voorzieningen in relatie tot het water opgenomen. Deze zijn reeds bestemd in het bestemmingsplan Nieuwe Vesting. Met betrekking tot de voorzieningen als het gescheiden (riool)stelsel wordt verwezen naar het vigerende rioleringsplan van de gemeente.

Advies waterbeheerder

In het kader van het vooroverleg is het ontwerpwijzigingsplan opgestuurd naar de waterbeheerder en is om advies gevraagd. Het waterschap Brabantse Delta heeft per e-mail op 12 november 2020 laten weten onder voorbehoud een positief wateradvies af te geven. Naar aanleiding van het advies van het waterschap is de waterparagraaf aangevuld.

4.2 Geluid

4.2.1 Algemeen

Conform de Wet geluidhinder (verder Wgh) dient een akoestisch onderzoek te worden verricht indien er sprake is van het projecteren van geluidgevoelige bebouwing die binnen de zone van een bron is gelegen of een nieuwe weg met bijbehorende zone wordt aangelegd. Bij de realisatie van nieuwe geluidgevoelige bestemmingen dient inzichtelijk worden gemaakt of de geluidsinvloed van de omliggende (spoor)wegen voldoet aan de grenswaarden die zijn gesteld in de Wgh. Een uitzondering hierop geldt voor wegen in een 30 km-zone. Deze uitzondering is niet van toepassing in onderhavige situatie.

4.2.2 Onderzoek

Ten behoeve van het plan Nieuwe Vesting te Bergen op Zoom is op 21 november 2013 door de raad van de gemeente Bergen op Zoom het bestemmingsplan 'Nieuwe Vesting' vastgesteld. Voorliggend wijzigings- en uitwerkingsplan voor het deelgebied Westkwartier vormt een nadere uitwerking van een deel van de bestemming 'Wonen – Uit te werken' uit het bestemmingsplan 'Nieuwe Vesting'.

Zowel het plangebied van het moederplan en het plangebied van Westkwartier zijn gelegen binnen de invloedssfeer van wegverkeerswegen en een industrieterrein, die krachtens de Wet geluidhinder gezoneerd zijn. De voorkeursgrenswaarde voor industrielawaai wordt in het plangebied overschreden. Ten behoeve van het plan heeft het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Bergen op Zoom op 21 november 2013 zodoende een hogere waarde krachtens de Wet geluidhinder vastgesteld. Het college heeft het hogere waarde besluit gebaseerd op de rapportage 'Akoestisch onderzoek industrie- en wegverkeerslawaaai plan Nieuwe Vesting te Bergen op Zoom', opgesteld door de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant d.d. 15 maart 2013 met projectnummer 13020528. Omdat niet bekend was hoe het plan zou worden uitgewerkt zijn destijds hogere waarde gesteld door middel van 'vrije-veld contouren'. Het Bouwbesluit geeft echter de mogelijkheid om, wanneer de uitwerking van een (deel)plan bekend is, de berekeningen opnieuw uit te voeren, waarbij dan rekening gehouden kan worden met afscherming van gebouwen binnen de deelplannen en afscherming van gebouwen in reeds eerder gerealiseerde deelplannen.

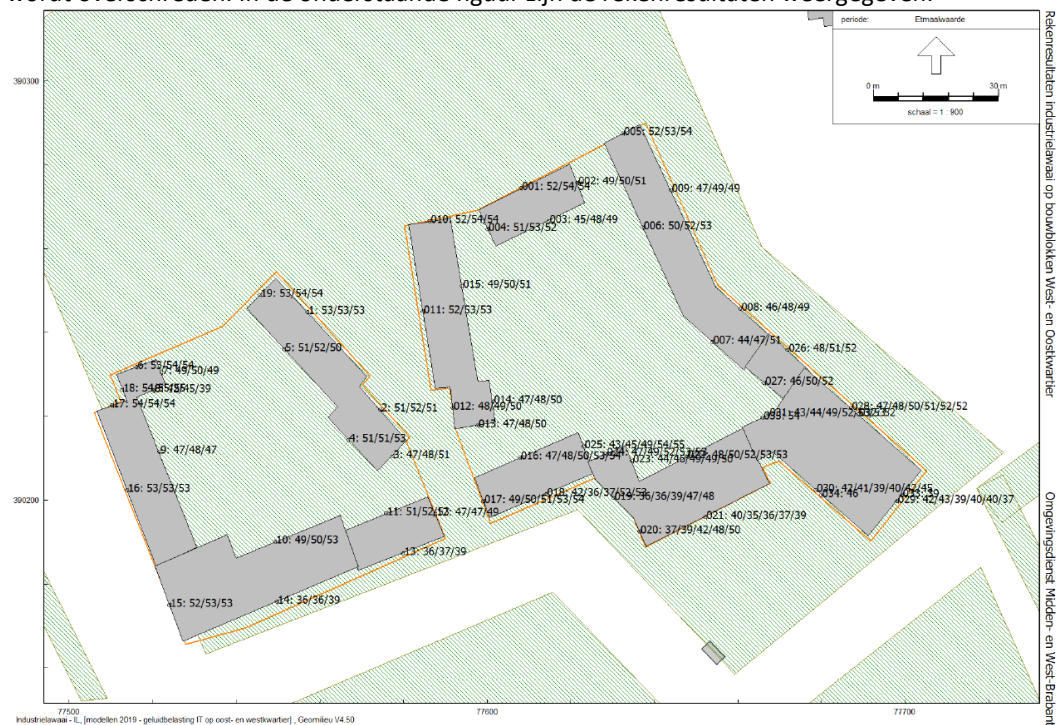
Voor het bestemmingsplan 'Nieuwe Vesting' zijn voor het gebied van de deelplannen Oost- en Westkwartier hogere waarden gesteld vanwege het verkeer op de Van Gorkumweg, Van Konijnenburgweg en de Markiezaatsweg. In een nieuw onderzoek heeft de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant de geluidbelasting vanwege bovengenoemde wegen in beeld gebracht op de nieuwe woningen en appartementen in de deelgebieden Oostkwartier en Westkwartier. De resultaten van het onderzoek zijn opgenomen in het 'Akoestisch onderzoek wegverkeerslawaaai uitwerkingsplan Oost- en Westkwartier te Bergen op zoom' d.d. 18 december 2019. Het akoestisch onderzoek is opgenomen als bijlage bij de toelichting. Hieronder zijn de conclusies en aanbevelingen opgenomen.

Uit de rekenresultaten blijkt dat alleen vanwege het verkeer op de Van Konijnenburgweg op het meest westelijk gelegen bouwblok een geluidbelasting optreedt die hoger is dan 53 dB L_{den} . Het betreft hier een bouwblok uit het plangebied Westkwartier.

In een aanvullend bouwakoestisch onderzoek zal moeten worden onderzocht of aanvullende gevelmaatregelen nodig zijn voor de geveldelen waar de geluidbelasting hoger uitkomt dan 53 dB L_{den} , om de binnenwaarde van 33 dB te halen. Dit aanvullend akoestisch onderzoek wordt in het kader van de omgevingsvergunning voor de activiteiten bouwen uitgevoerd. Voor de overige bouwblokken kan geconcludeerd worden dat er op de gevel geen geluidbelasting groter dan 53 dB L_{den} berekend. Hiermee wordt voldaan aan de grenswaarden.

Industrieterrein Theodorushaven/Noordland

In het kader van de bedrijven op industrieterrein Theodorushaven/Noordland is een berekening uitgevoerd naar de geluidbelasting van de bedrijven op de bouwblokken in zowel het Westkwartier als het Oostkwartier. Met deze berekening is de maximaal mogelijke geluidbelasting vanwege de bedrijven op het industrieterrein ter plaatse van de bouwblokken in beeld gebracht. Uit de rekenresultaten blijkt dat op de bouwblokken de maximale grenswaarde van 55 dB(A) niet wordt overschreden. In de onderstaande figuur zijn de rekenresultaten weergegeven.

Figuur 3. Rekenresultaten industriële lawaai op bouwblokken West- en Oostkwartier (Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant)

4.2.3 Conclusie

Het aspect geluid vormt geen belemmering voor de vaststelling van het wijzigings- en uitwerkingsplan Nieuwe Vesting, deel Westkwartier meer voor de beoogde woningbouwontwikkeling Westkwartier.

4.3 Energie en duurzaamheid

Op de regelgeving rondom energie en duurzaamheid is het bouwbesluit van toepassing. Op 1 juli 2018 is de Wet voortgang energietransitie (Wet VET) in werking getreden. Met deze wijzigingswet worden de Elektriciteitswet 1998 en de Gaswet gewijzigd. Het gevolg hiervan is dat netbeheerders niet langer wettelijk verplicht zijn om nieuwbouw voor kleinverbruikers (verbruikers met een doorlaatwaarde van ten hoogste 40 m³ per uur) aan te sluiten op het gasnet. Omdat netbeheerders slechts wettelijke taken mogen uitvoeren, komt dit in de praktijk neer op een verbod: netbeheerders mogen nieuwbouw voor kleinverbruikers vanaf 1 juli 2018 niet meer van een gasaansluiting voorzien. Via een wijziging is ook het Bouwbesluit in overeenstemming gebracht met de wijziging van Gaswet. Voor woningen en kleine bedrijven betekent dit dat vanaf 1 juli 2018 moet worden gekozen voor een andere vorm van verwarming dan aardgas.

De woningen worden conform de wet VET zonder gasaansluiting gerealiseerd. De woningen zullen worden verwarmt met bodemwarmte. Daarnaast worden zonnepanelen aangebracht op dakvlakken.

4.4 Archeologie en cultuurhistorie

4.4.1 Cultuurhistorie

Vanaf 1863 was in Bergen op Zoom suikerverwerkende industrie gevestigd. De regio van westelijke Noord-Brabant telde eind negentiende eeuw eenentwintig suikerfabrieken. Een van deze fabrieken is de NV. Zuid-Nederlandse melasse –spiritusfabriek en stond op locatie van het gebied Oostkwartier. Uit het rest product van suiker en melasse werd spiritus en gist gewonnen. De naam die de fabriek in de volksmond kreeg, is afgeleid van het hoofdproduct: De Spiritus.

Tot 2010 werd er geproduceerd daarna werd de fabriek afgebroken omdat de grond was gekocht door de gemeente Bergen op Zoom voor het uitbreiden van dit deel van de stad met woningbouw. Het enige wat bleef was de 75 meter hoge schoorsteen die ten tijden van de sloop was aangewezen als gemeentelijk monument. Binnen het deelgebied Westkwartier is geen bebouwing meer aanwezig met cultuurhistorische waarden.

4.4.2 Archeologie

Landschap, bodem

Het plangebied ligt ten westen van het havenkwartier van de oude stad, op holocene gronden. De ondergrond bestaat uit oude kleiafzettingen (Formatie van Waalre) en jonge kleiafzettingen (Formatie van Naaldwijk). Hierop bevinden zich antropogene ophogingen van zand. De bodem is plaatselijk verstoord door de bouw van industrie.

Historie

Tot de late middeleeuwen bestond het gebied uit veen en stond onder invloed van de rivier de Schelde die daar op enkele honderden meters afstand doorheen sneed. Het veen werd in de 12de of 13de eeuw ingedijkt en vervolgens voor de turfwinning afgegraven. De nieuw ontstane polder heette Zuidland en was tot 1500 een eigen rechtsgebied, los van Bergen op Zoom.

De polder ging in de 16de eeuw (1530-1570) verloren door stormvloed. Nadien kwam het vloedwater tot tegen het Havenkwartier. Zuidpolder heette toen Zuidgors en was een strandvlakte, die onder invloed van het getij stond.

In 1614-1618 werd een groot hoornwerk (vestingwerk) genaamd "Beckaff" langs de haven aangelegd. Dit was een aarden werk dat aan de havenzijde met baksteen was bekleed. Het plangebied lag half op de zuidelijke punt van het hoornwerk, en half op de gracht die het hoornwerk omgaf. Plaatselijk was er geen metselwerk.

Het bastion werd tot aan de ontmanteling niet meer veranderd. In 1889-1890 werd het aardwerk ontgraven (ontmanteld) en werd de gracht gedempt. Korte tijd later werd een maltosefabriek gevestigd, gevolgd door een mestfabriek en vanaf 1899 door een suiker- en alcoholfabriek. Het plangebied lag voor de oude hoofdgebouwen, aan de toegangsweg waaraan links en rechts diverse bedrijfsgebouwtjes stonden. Deze werden in 2011 gesloopt.

De ondergrond

Het terrein bestaat uit klei, dat in de 17de eeuw met zand werd opgehoogd en daarna weer grotendeels afgegraven. Bij de sloop in 2011 bleek dat er een dunne zandlaag (restant van het hoornwerk) op de klei aanwezig was, dat geheel was verstoord door de bouw van de fabrieken. Dat gold vooral voor de hoofdgebouwen; op de planlocatie zelf zal de ondergrond minder geroerd zijn. Er is grofweg 1 meter zand op een sterk gelaagde klei-ondergrond aanwezig.

Archeologische waarde

Het plangebied ligt voor de helft op de voormalige gracht. De scheiding gracht-wal loopt in een rechte lijn van zuidoost naar noordwest over het plangebied. In de voormalige gracht is de grond tot enkele meters diepte uitgegraven geweest, en weer gedempt. In deze grond bevinden zich geen archeologische resten meer. De scheiding gracht-wal zal zich op geringe diepte (ongeveer 1 meter) aftekenen als een vage lijn tussen klei en vergraven zand.

Het gedeelte dat onder de voormalige wal van hoornwerk Beckaff ligt, bestaat uit 1 meter geroerd zand op een getijdeafzetting van klei en zandige klei. In theorie zouden zich op deze helft nog resten van oude bebouwing of bewoning kunnen bevinden, die dateren van voor 1614. Het terrein was toen echter een strandvlakte, waar oudere structuren verspoeld kunnen zijn. Zij kunnen ook

bedekt zijn met jonge klei (van na 1530). Derhalve geldt voor de noordoostelijke helft van het plangebied een hoge archeologische trefkans. De scheidslijn gracht-wal is informatief vanwege de reconstructie van het precieze beloop van de vestingwerken; het noordoostelijke deel kan bewoningssporen bevatten uit de late middeleeuwen in de vorm van greppels, funderingen, kuilen, et cetera. Het gebied met hoge archeologische waarden is opgenomen in figuur 4.

De hoge archeologische waarde wordt vertaald in een dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie' in het bestemmingsplan. Op basis van gemeentelijk beleid bestaan de volgende regels voor terreinen met een hoge archeologische waarde: graafwerk/bodemverstorende werken die dieper dan 50 cm onder maaiveld én groter zijn dan 50 m², zijn alleen mogelijk indien de archeologische waarden voldoende zijn beschermd, dan wel vastgelegd in een rapportage.

4.4.3 Conclusie

Het aspect cultuurhistorie en archeologie vormt geen belemmering voor de vaststelling van het wijzigings- en uitwerkingsplan Nieuwe Vesting, deel Westkwartier meer voor de beoogde woningbouwontwikkeling Westkwartier.

4.5 Bedrijven en milieuzonering

4.5.1 Algemeen

Om te bepalen welke bedrijfsactiviteiten uit oogpunt van milieuhinder kunnen worden toegestaan, kan gebruik worden gemaakt van de systematiek van de VNG-brochure 'Bedrijven en milieuzonering' (editie 2009). In de VNG-brochure is een bedrijvenlijst opgenomen, die informatie geeft over de milieukeurmerken van verschillende typen bedrijven. In de lijst is op basis van een aantal factoren (waaronder geluid, geur en gevaar) een indicatie gegeven van de afstand tussen bedrijven en hindergevoelige functies waarmee gemeenten bij ruimtelijke ontwikkelingen rekening kunnen houden. Het doel van milieuzonering is tweeledig:

- door het toepassen van milieuzonering wordt hinder ter plaatse van woningen of andere gevoelige objecten al in het ruimtelijk spoor voorkomen;
- door het toepassen van milieuzonering wordt aan bedrijven voldoende zekerheid geboden dat zij hun activiteiten duurzaam en binnen aanvaardbare voorwaarden kunnen uitoefenen.

Op basis van de indicatieve afstanden zijn de bedrijven op de bedrijvenlijst in de VNG-handreiking ingedeeld in milieucategorieën die variëren van categorie 1 (indicatieve afstand van 10 meter) tot categorie 6 (indicatieve afstand van 1.500 meter). Als aan de indicatieve afstand kan worden voldaan, is een activiteit qua milieuhinder inpasbaar. Enerzijds is dan ter plaatse van omliggende milieugevoelige objecten (waaronder woningen) sprake van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat, anderzijds heeft het bedrijf voldoende zekerheid dat de bedrijfsactiviteiten binnen aanvaardbare voorwaarden kunnen worden uitgeoefend.

4.5.2 Omgevingstype

In de VNG-brochure worden twee omgevingstypen onderscheiden, namelijk 'rustige woonwijk'/'rustig buitengebied' en 'gemengd gebied'. De richtafstanden uit de VNG-brochure zijn afgestemd op de omgevingskwaliteit zoals die wordt nagestreefd in een rustige woonwijk of een daarmee vergelijkbaar omgevingstype (zoals een rustig buitengebied). De indicatieve afstanden zijn de afstanden die moeten worden aangehouden tot de gevels van woningen in een 'rustige woonwijk'. Voor woningen in een 'gemengd gebied' mag de indicatieve afstand worden gecorrigeerd en kan de afstand met één trede worden verlaagd, zonder dat dit ten koste gaat van het woon- en leefklimaat. In de volgende tabel zijn de milieucategorieën met bijbehorende indicatieve afstand weergegeven.

milieucategorie	richtafstand tot omgevingstype rustige woonwijk	richtafstand tot omgevingstype gemengd gebied
1	10 m	0 m
2	30 m	10 m
3.1	50 m	30 m
3.2	100 m	50 m
4.1	200 m	100 m
4.2	300 m	200 m
5.1	500 m	300 m
5.2	700 m	500 m
5.3	1.000 m	700 m
6	1.500 m	1.000 m

Een gemengd gebied is een gebied met matige tot sterke functiemenging. Direct naast woningen komen andere functies voor zoals winkels, horeca en kleine bedrijven. Daarnaast behoren gebieden die direct langs een hoofdinfrastructuur liggen ook tot een gemengd gebied.

Aangezien de woningen in het plangebied Westkwartier direct naast de hoofdinfrastructuur (De Van Konijnenburgweg) liggen en er sprake is van een gebied met een matige tot sterke functiemenging kan voor het beoordelen van de invloed van de omgeving op het plangebied worden uitgegaan van het omgevingstype gemengd gebied.

4.5.3 Onderzoek

Bedrijventerrein Geertruidapolder

Ten westen van het plangebied ligt het bedrijventerrein Geertruidapolder. De toegestane bedrijfsactiviteiten op dit bedrijventerrein zijn in het bestemmingsplan 'Geertruidapolder' opgenomen. Op het bedrijventerrein zijn maximaal bedrijven met milieucategorie 3.2 toegestaan. Hierbij hoort de richtafstand tot een gemengd gebied van 50 meter. De afstand van het bedrijventerrein tot het plangebied is meer dan 50 meter.

Het LPG-tankstation aan de Van Konijnenburgweg 81 betreft het dichtstbijzijnde bedrijf (op het bedrijventerrein Geertruidapolder). Het LPG-station (milieucategorie 3.1) ligt op een afstand van circa 60 meter tot het plangebied. Vanuit het aspect bedrijven en milieuzonering zijn er geen belemmeringen. Vanuit het aspect externe veiligheid geldt er echter vanwege het tankstation een invloedsgebied van 150 meter. Het invloedsgebied reikt over het plangebied. Bij het aspect externe veiligheid (paragraaf 3.7) komt dit nader aan bod.

Brandweerkazerne

Ten westen van het plangebied, aan de rand van het bedrijventerrein Geertruidapolder, bevindt zich een brandweerkazerne. De brandweerkazerne heeft milieucategorie 3.1 met een richtafstand van 30 meter tot een gemengd gebied. De afstand tot het plangebied bedraagt circa 50 meter. Hiermee wordt voldoende afstand in acht genomen tussen de brandweerkazerne en de nieuw te realiseren woningen.

Ten noorden van de brandweerkazerne bevindt zich een braakliggend terrein. Het bestemmingsplan 'Geertruidapolder' staat op dit terrein grootschalige detailhandel, horecabedrijven en dienstverlening toe. Het terrein ligt op meer dan 50 meter afstand van het plangebied. De milieubelasting van dit soort bedrijven reikt niet over het plangebied.

Bedrijventerrein Theodorus haven-Noordland

Ten noorden van het plangebied ligt het bedrijventerrein Theodorus haven-Noordland. Het industrieterrein Theodorus haven is een ingevolge de Wet geluidhinder gezoneerd industrieterrein. Het plangebied Nieuwe Vesting ligt binnen de geluidzone van het industrieterrein. In paragraaf 3.2 is het aspect geluid reeds aan bod gekomen. In deze paragraaf is de maximaal mogelijke geluidbelasting vanwege de bedrijven op het industrieterrein op de bouwblokken in het plangebied beoordeeld. Geconcludeerd wordt dat de maximale grenswaarde van 55 dB(A) niet worden overschreden. In het kader van het moederplan is hier reeds een besluit hogere waarde voor verleend.

Het bedrijventerrein ligt op een afstand van circa 180 meter tot het plangebied. Op het bedrijventerrein zijn bedrijven tot en met milieucategorie 5.2 toegestaan, hiervoor geldt een richtafstand van 500 meter tot een gemengd gebied. De bedrijfspercelen, waar deze bedrijven in milieucategorie 5.2 zijn toegestaan, bevinden zich op het midden van het bedrijventerrein, op ruim 650 meter afstand van het plangebied Westkwartier en hebben derhalve geen invloed op het plangebied. Aan de zuidrand van het bedrijventerrein bevindt zich bedrijfspercelen waar bedrijven tot en met milieucategorie 4.2 zijn toegestaan. Hiervoor geldt een richtafstand van 200 meter tot een gemengd gebied. De bedrijfspercelen liggen op minimaal 210 meter afstand van het plangebied Westkwartier en hebben derhalve geen invloed op het plangebied. Het bedrijfsperceel binnen de 200 meter van het plangebied betreft een bedrijfsperceel waarbinnen maximaal bedrijven tot en met categorie 3.2 zijn toegestaan. Hiervoor geldt een richtafstand van 50 meter tot een gemengd gebied. Het bedrijventerrein ligt op circa 180 meter afstand van het plangebied. Vanuit bedrijven en milieuzonering er geen belemmering zijn voor de woningen binnen het deelgebied Westkwartier van de nieuwbouwwijk Nieuwe Vesting.

4.5.4 Conclusie

Geconcludeerd kan worden dat er vanuit bedrijven en milieuzonering geen belemmering zijn voor het vaststellen van het wijzigings- en uitwerkingsplan Nieuwe Vesting, deel Westkwartier.

4.6 Bodem

4.6.1 Algemeen

Voor elke functiewijziging, al dan niet naar een gevoelige functie, dient een onderzoek te worden verricht naar de bodem- en grondwaterkwaliteit. De bodem moet geschikt zijn voor het voorgenomen gebruik.

4.6.2 Onderzoek

In het kader van het moederplan (bestemmingsplan 'Nieuwe Vesting') zijn er diverse bodemonderzoeken uitgevoerd. Uit deze bodemonderzoeken is gebleken dat op grond van de bodemkwaliteitgegevens wordt geconcludeerd dat de bodem (grond en grondwater) binnen het plangebied over het algemeen licht tot sterk verontreinigd is met zware metalen en PAK. Daarnaast zijn er een aantal kernen met een sterke verontreiniging met minerale olie aanwezig. In het grondwater komen sterk verhoogde concentraties zware metalen en minerale olie voor.

Uit de uitgevoerde bodemonderzoeken kan opgemaakt worden dat de algemene bodemkwaliteit binnen het gebied Nieuwe Vesting een belemmering voor de voorgenomen ontwikkeling vormt. Voorafgaand aan de woningbouwontwikkeling en aan de vaststelling van de uitwerkingsplannen dient de bodem gesaneerd te worden. Deze bodemsanering is reeds gepland en in het najaar van 2020 uitgevoerd. Het saneringsplan is reeds akkoord bevonden door de provincie.

De bodemsanering bestaat uit het (deels) wegnemen van de mobiele verontreinigingen en het vervolgens isoleren van de restverontreinigingen door het aanbrengen van een leeflaag van 1 meter grond die voldoet aan de functie 'wonen'.

4.6.3 Conclusie

Na het saneren van de bodemverontreinigingen voldoet de bodem aan de kwaliteitsfunctie 'wonen'. Hiermee vormt het aspect bodem geen belemmering meer voor de beoogde woningbouwontwikkeling Westkwartier.

4.7 Externe veiligheid

4.7.1 Algemeen

Externe veiligheid beschrijft de risico's die ontstaan als gevolg van opslag of handelingen met gevaarlijke stoffen. Dit kan betrekking hebben op inrichtingen (bedrijven) of transportroutes. Op beide categorieën is verschillende wet- en regelgeving van toepassing. Voor inrichtingen is het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) het relevante beleidskader, voor buisleidingen is dit het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb). Het beleid voor transportmodaliteiten staat in het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt). Binnen het beleidskader voor externe veiligheid staan twee kernbegrippen centraal: het plaatsgebonden risico en het groepsrisico.

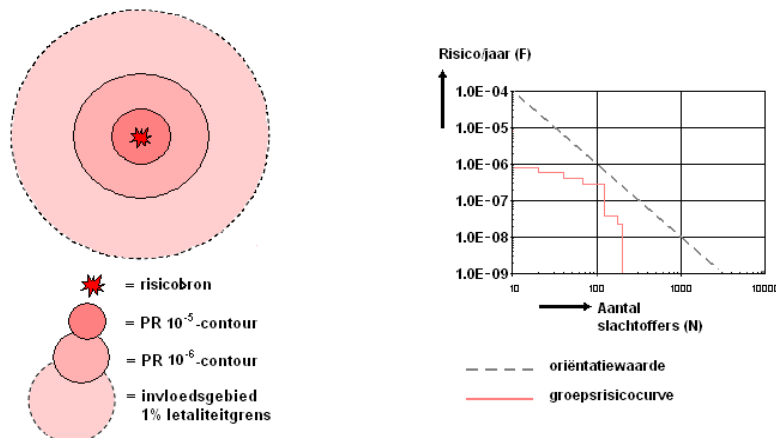
Hoewel beide begrippen onderlinge samenhang vertonen zijn er belangrijke verschillen. Hieronder worden beide begrippen verder uitgewerkt.

Plaatsgebonden Risiko (PR)

Het plaatsgebonden risico (PR) geeft de kans, op een bepaalde plaats, om te overlijden ten gevolge van een ongeval bij een risicovolle activiteit. De kans heeft betrekking op een fictief persoon die de hele tijd op die plaats aanwezig is. Het PR kan op de kaart van het gebied worden weergegeven met zogeheten risicocontouren: lijnen die punten verbinden met eenzelfde PR. Binnen de 10^{-6} /jaar-contour (welke als wettelijk harde norm fungeert) mogen geen nieuwe kwetsbare objecten aanwezig zijn of geprojecteerd worden. Voor beperkt kwetsbare objecten geldt de 10^{-6} /jaar-contour niet als grenswaarde, maar als een richtwaarde.

Groepsrisico (GR)

Het groepsrisico (GR) is een maat voor de kans dat bij een ongeval een groep slachtoffers valt met een bepaalde omvang. Het GR is daarmee een maat voor de maatschappelijke ontwrichting bij een calamiteit. Het GR wordt bepaald binnen het invloedsgebied van een risicovolle activiteit. Dit invloedsgebied wordt begrensd door de 1% letaliteitsgrens (tenzij anders bepaald): de afstand waarop nog 1% van de blootgestelde mensen in de omgeving komt te overlijden bij een calamiteit met gevaarlijke stoffen. Het GR kan niet 'op de kaart' worden weergegeven, maar wordt weergegeven in een grafiek waar de kans (f) afgezet wordt tegen het aantal slachtoffers (N): de fN-curve.

Figuur 5. Grafiek groepsrisico

Verantwoordingsplicht

In het Bevi, het Bevb en het Bevt is een verplichting tot verantwoording van het groepsrisico opgenomen. Bij deze verantwoordingsplicht dient het bevoegd gezag op een juiste wijze de toename en ligging van het groepsrisico te onderbouwen en te verantwoorden. Hierbij geeft het bevoegd gezag aan of het groepsrisico in de betreffende situatie aanvaardbaar wordt geacht. Bij de verantwoording van het groepsrisico moet het bevoegd gezag de veiligheids-

regio in de gelegenheid stellen om advies uit te brengen. De verantwoordingsplicht van het groepsrisico dient naast de rekenkundige hoogte van het groepsrisico, dat berekend wordt door middel van een kwantitatieve risicoanalyse (QRA), tevens rekening te houden met een aantal kwalitatieve aspecten, zoals hieronder weergegeven.

Verplichte en onmisbare onderdelen:	
A	Ligging GR t.o.v. oriënterende waarde
B	Toename GR t.o.v. nulsituatie
C	De mogelijkheden van zelfredzaamheid van de bevolking
D	De mogelijkheden van hulpverlening
E	Nut en noodzaak van de ontwikkeling
F	Het tijdsaspect

Figuur 6. Verplichte en onmisbare onderdelen van de verantwoordingsplicht van het groepsrisico

Circulaire LPG-tankstations

Tegelijk met de aanpassing van de LPG-wetgeving in 2016 is de Circulaire effectafstanden externe veiligheid LPG-tankstations voor besluiten met gevolgen voor de effecten van een ongeval (verder: Circulaire LPG-tankstations) gepubliceerd. Er worden in de circulaire twee effectafstanden gehanteerd: een afstand van 60 meter als gevolg van het fakkelbrand scenario en 160 meter als gevolg van het Bleve (boiling liquid expanding vapour explosion) scenario.

De circulaire stelt dat binnen 60 meter in beginsel geen (beperkt) kwetsbare objecten zijn toegestaan en binnen 160 meter geen zeer kwetsbare objecten. Het bevoegd gezag wordt verzocht rekening te houden met deze effectafstanden. Dit betekent tegelijkertijd dat gemotiveerd afwijken is toegestaan, al dient deze afwijking te worden onderbouwd met veiligheidsgeoriënteerde argumenten.

De effectbenadering houdt in dat het bevoegd gezag rekening moet houden een effectafstand van 60 meter van een LPG-tankstation voor (beperkt) kwetsbare objecten en 160 meter voor zeer kwetsbare objecten. De zeer kwetsbare objecten vormen een nieuwe categorie ten opzichte van het Bevi. Het gaat om objecten waar groepen personen verblijven met een beperkte zelfredzaamheid, zoals minderjarigen, ouderen, zieken of gehandicapten. Zeer kwetsbare objecten zijn bijvoorbeeld ziekenhuizen en andere zorginstellingen, gebouwen voor onderwijs voor minderjarigen of buitenschoolse opvang, peuterspeelzalen, kinderdagverblijven, justitiële inrichtingen en asielzoekerscentra.

Doel van de circulaire LPG-tankstations is om de met het LPG-convenant behaalde milieuwinst te verzilveren.

4.7.2 Onderzoek

Onderzocht is welke risicobronnen in de omgeving van het plangebied (of in het plangebied) aanwezig zijn welke mogelijk een externe veiligheidsrisico veroorzaken in het plangebied. Bepalend daarbij zijn twee vragen:

1. Komt het **plaatsgebonden risico** van het niveau 10^{-6} /jaar over (een deel van) het plangebied?
Indien dit het geval is mogen binnen deze contouren geen kwetsbare (normwaarde) functies worden gerealiseerd. Tevens worden er bij voorkeur geen beperkt kwetsbare objecten (richtwaarde) gerealiseerd binnen deze contouren.
2. Komt het invloedsgebied van het **groepsrisico** over het plangebied?
Indien dit het geval is worden er niet direct normen overschreden die een invulling van het plangebied verregaand beïnvloeden. Wel wordt het bevoegd gezag gevraagd over deze situatie nadrukkelijk een standpunt in te nemen: is het risico aanvaardbaar?

In het moederplan (bestemmingsplan Nieuwe Vesting) is reeds een inventarisatie uitgevoerd naar de aanwezige risicobronnen, ook is een verantwoording van het groepsrisico opgenomen. Omdat de inventarisatie voor het moederplan alweer een aantal jaren geleden is uitgevoerd is deze geactualiseerd en is opnieuw gekeken welke risicobronnen in en om het plangebied liggen en wat de kenmerken zijn van deze risicobronnen. Deze inventarisatie is te vinden in bijlage 3 bij de toelichting. Op basis van de inventarisatie van risicobronnen kan de volgende conclusie getrokken worden.

Plaatsgebonden risico

Er is geen risicobron waarvan de 10^{-6} /jaar plaatsgebonden risicocontour tot het plangebied reikt. Dit betekent dat wordt voldaan aan de grens- en richtwaarden voor het plaatsgebonden risico.

Groepsrisico

Er zijn vier risicobronnen die een invloedsgebied hebben dat tot in het plangebied reikt. Dit zijn:

- LPG-tankstation Ozcan;
- Mepavex Logistics B.V.;
- Sabic Innovative Plastics B.V.;
- Vervoer gevaarlijke stoffen over de Van Konijnenbergweg.

LPG-tankstation Ozcan is op circa 110 meter van het plangebied gelegen, van deze inrichting is het groepsrisico beoordeeld (bijlage 3 bij de toelichting). Uit deze groepsrisicoberekening blijkt dat het groepsrisico zich onder de oriëntatiewaarde bevindt. Verder wordt voldaan aan de circulaire LPG-tankstations nu er binnen de afstand van 160 meter geen zeer kwetsbare objecten worden voorzien (en de effectafstand van 60 meter niet tot het plangebied reikt).

Mepavex Logistics B.V. en Sabic Innovative Plastics B.V. zijn op grote afstand van het plangebied gelegen. Uit eerdere inventarisaties is bleken dat het groepsrisico van deze inrichtingen nauwelijks tot niet gevoelig is voor extra mensen in het plangebied. Daarom wordt het groepsrisico van deze inrichtingen niet opnieuw berekend.

Over de Van Konijnenbergweg vindt vervoer van gevaarlijke stoffen plaats van en naar de nabijgelegen risicobronnen (zoals het voornoemde LPG-tankstation). Aangezien er geen telgegevens beschikbaar zijn, wordt een aanname gedaan van 250 transporten GF3 per jaar. Uit de bijlage van de Handleiding Risicoanalyse Transport blijkt dat op 30 meter van de weg sprake moet zijn van een gemiddelde personendichtheid van 200 personen per hectare (aan weerszijden van de weg) om een groepsrisicowaarde hoger dan 0,1 keer de oriëntatiewaarde te bereiken. Van deze

Blad 21 van 36

personendichtheid is ter hoogte van het plangebied geen sprake (ter indicatie: 200 personen per hectare is een gebruikelijk kengetal voor stedelijke hoogbouw). Het groepsrisico is daarmee zowel in de huidige als de toekomstige situatie lager dan 0,1 keer de oriëntatiewaarde.

Voor de inrichtingen Mepavex Logistics B.V., Sabic Innovative Plastics B.V. en het LPG-tankstation Ozcan moet het groepsrisico worden verantwoord. Ter voorbereiding hierop is in het onderstaande een uitwerking van de Verantwoordingsplicht groepsrisico opgenomen.

4.7.3 Verantwoording groepsrisico

In het Bevi, Bevb en het Bevt zijn elementen voor de groepsrisico verantwoording opgenomen, deze zijn tevens omschreven in het beleidskader van deze paragraaf en in de Handreiking verantwoordingsplicht groepsrisico (VROM, 2007). Ter verantwoording van het groepsrisico dienen, naast de hoogte van het groepsrisico, enkele kwalitatieve elementen beschouwd te worden. Hierbij is de volgende indeling gehanteerd:

- algemene beschouwing veiligheidssituatie;
- ruimtelijke veiligheidsmaatregelen;
- zelfredzaamheid;
- bestrijdbaarheid.

In het plangebied Westkwartier zullen circa 600 woningen gerealiseerd worden: naar verwachting zullen hier maximaal circa 1400 mensen aanwezig zijn.

De gevolgen van het onderhavige uitwerkingsplan voor het groepsrisico zijn bekend en vormen samen met de aanwezige mogelijkheden tot voorbereiding van bestrijding en beperking van de omvang van een calamiteit en de mogelijkheden tot zelfredzaamheid van in de nabijheid aanwezige personen de basis voor de verantwoording groepsrisico.

Algemene veiligheidssituatie

Deze verantwoording groepsrisico richt zich op de volgende bedrijven die invloed kunnen hebben in het plangebied Westkwartier:

- LPG-tankstation Oscan;
- Mepavex Logistics B.V.;
- Sabic Innovative Plastics B.V.;
- Vervoer van gevaarlijke stoffen over de Van Konijnenbergweg.

LPG-tankstation Ozcan is gelegen op circa 110 m van het plangebied. Effecten van dit LPG-tankstation welke het plangebied kunnen bereiken bestaan uit warme bleve (met hittestraling en explosie overdruk) en een drijvende gaswolk welke ter plaatse van het plangebied kan ontsteken als gevolg van het falen van de ondergrondse LPG-tank en/of bevoorradende tankwagons. Dit leidt tot een kortdurende hittestraling.

Mepavex Logistics B.V. is gelegen op circa 640 m van het plangebied. Effecten van deze inrichting betreffen toxische wolken met ammoniak en toxische wolken afkomstig van brand in PGS15-opslagvoorzieningen.

Sabic Innovatieve Plastics B.V. is gelegen op circa 2,1 km van het plangebied. Effecten van deze inrichting betreffen toxische wolken met diverse stoffen (waaronder chloor en fosgeen). Ten

aanzien van het vervoer van gevaarlijke stoffen is een plasbrandscenario, een bleve en een toxisch scenario mogelijk.

Het groepsrisico van het LPG-tankstation ligt zowel in de huidige als in de toekomstige situatie onder de oriëntatie waarde. De uitwerking Westkwartier is niet in betekenisvolle mate van invloed op het groepsrisico van de bedrijven Mepavex Logistics B.V. en Sabic Innovatieve Plastics B.V. en de Van Konijnenbergweg.

Toxische scenario's

Zoals aangegeven kunnen zich toxische scenario's voordoen in het plangebied Westkwartier. Bij (zeer) toxische vloeistoffen is het scenario dat ten gevolge van een ongeval een lekkage ontstaat en zich een vloeistofplas vormt. Vervolgens verdampen deze toxische vloeistoffen waardoor een gaswolk ontstaat (met dezelfde gevolgen als een gaswolk van toxisch gas). Bij een ongeval met een toxisch gas ontstaat direct een toxische gaswolk. Bij een percentage aanwezige personen zal letaal letsel optreden door blootstelling aan de gaswolk. Bij de toxische scenario's zit er enige tijd tussen het ontstaan van het ongeval en het optreden van letsel bij aanwezigen. Daarbij is ook de duur van de blootstelling van invloed op de ernst van het letsel. Aanwezige personen kunnen als gevolg van de blootstelling aan deze wolk komen te overlijden. Daarnaast kunnen aanwezigen last krijgen van de luchtwegen en van brandende ogen.

De omvang, verplaatsingsrichting en verstrooiing van de gaswolk is mede afhankelijk van de weersgesteldheid op dat moment. Dit scenario kan optreden op de weg en bij de bedrijven Mepavex Logistics B.V. en Sabic Innovative Plastics B.V. Een toxische wolk kan zich in de omgeving en over het gehele plangebied of een deel van het plangebied verspreiden.

Overdruk en thermische scenario's

Zoals aangegeven kunnen zich overdruk (explosie) en thermische (hittestraling) scenario's voordoen in het plangebied Westkwartier.

BLEVE

Een BLEVE kan zowel plaatsvinden bij een opslagtank met LPG (door intrinsiek falen) als bij een LPG-tankwagen (aanstraling door een brand). Dit scenario kan derhalve optreden bij het LPG-tankstation of op de weg.

Een koude BLEVE ontstaat wanneer er een lek in de LPG-tank zit waardoor gas kan ontsnappen. Door een plotselinge drukverandering in de tank stijgt de temperatuur van het gas, waardoor de tank kan ontploffen. Een warme BLEVE ontstaat door een (plas)brand in de nabijheid van een tankwagen beladen met brandbaar of toxisch gas. Door de hitte van de brand loopt de druk in een tankwagen hoog op, terwijl de sterkte van de metalen wand afneemt. Hierdoor kan de wand het begeven en de tank ontploffen.

Door de maatregelen uit de 'Safety Deal hittewerende bekleding op LPG-autogastankwagens' is voor LPG-tankstations het intrinsiek falen van de ondergrondse tank het maatgevende scenario. Tankauto's zijn voorzien van een hittewerende bekleding die de kans op een warme-BLEVE gedurende ten minste 75 minuten voorkomt. De brandweer is daardoor in staat de tank van de tankauto tijdig te koelen.

Een koude BLEVE houdt in dat een tot vloeistof verdicht gas bij instantaan falen van de tank onder druk expandeert tot een dampwolk die vervolgens ontsteekt. Er ontstaat dan een vuurbal. De BLEVE geeft zowel een drukgolf als intense warmtestraling en treedt meteen op bij een calamiteit met een wagon/tank gevuld met brandbare gassen.

Ruimtelijke veiligheidsmaatregelen

In het vigerende bestemmingsplan is de uitwerking naar woningbouw reeds mogelijk gemaakt binnen het plangebied. De gewijzigde situering van de bebouwing in het plangebied leidt niet tot een ander groepsrisico en is zodanig dat voldaan wordt aan de wettelijke normeringen ten aanzien van het plaatsgebonden risico. Verdere ruimtelijke veiligheidsmaatregelen met tot doel het vergroten van de afstand tussen risicobron en -ontvanger worden niet noodzakelijk geacht gezien het feit dat slechts een beperkt deel binnen het invloedsgebied van het LPG-tankstation ligt en gezien het feit dat voor wat de toxische scenario's betreft de uitwerking nauwelijks tot geen zichtbare invloed heeft op het groepsrisico. Er zijn geen ruimtelijke alternatieven voorhanden die leiden tot een ander groepsrisico.

Zelfredzaamheid

Zelfredzaamheid is de mate waarin personen in staat zijn zichzelf (zonder hulp van buitenaf) in geval van een calamiteit in veiligheid te brengen. Het gewenste handelingsperspectief in geval van een calamiteit (schuilen en/of vluchten) is afhankelijk van het scenario.

Gerichte risicocommunicatie met aanwezigen (bijvoorbeeld via NL-Alert) kan ertoe bijdragen dat alarmering van het gebied sneller verloopt. Hierbij dient aan te worden gegeven wat het gewenste handelingsperspectief is (schuilen of vluchten).

Zelfredzaamheid bij BLEVE

In het geval van een BLEVE is er geen tijd om te vluchten en zullen alle personen binnen de 100 procent-letaliteitscontour slachtoffer worden. Buiten deze zone is schuilen in een gebouw in beginsel de beste manier om de calamiteit te overleven. Echter, dergelijke scenario's kunnen optreden zonder enige aankondiging vooraf. De omgeving zal dus verrast worden door het incident en zelfredzaamheid is niet aan de orde.

Zelfredzaam bij toxisch scenario

Bij een calamiteit waarbij toxische gassen vrijkomen is zo snel mogelijk schuilen in een gebouw het voorkeursscenario. Bij een calamiteit met toxische gassen zit er enige tijd tussen het ontstaan van het ongeval en het optreden van letsel bij aanwezigen. Daarbij is ook de duur van de blootstelling van invloed op de ernst van het letsel. Snel reageren, naar binnen vluchten en ramen en deuren sluiten is bij dit scenario dus van belang.

In geval van een calamiteit met toxische stoffen is het van belang dat (ruimtes in) de geprojecteerde bebouwing bescherming bieden. Van belang daarbij is dat in dat geval de (eventueel aanwezige) mechanische ventilatie centraal afgesloten kan worden (via een noodschakelaar). Dit voorkomt dat bij het optreden van een incident de ramen en deuren gesloten zijn, maar toch toxische stoffen via de ventilatie (versneld) tot het gebouw toetreden. Het is een goedkope maatregel die bij een calamiteit met giftige stoffen zeer effectief kan zijn.

Vluchtwegen

Een calamiteit met gevaarlijke stoffen bij één van de risicobronnen zal vrijwel direct worden opgemerkt door de directe omgeving (bij de leiding komt het gas bijvoorbeeld onder oorverdovend geraas de leiding uitgespoten). Personen in de omgeving zijn daarbij direct gealarmeerd, zij kunnen het plangebied van de risicobron af verlaten via de noordelijke uitgang van de in het plan aanwezige parkeerplaats naar de Affuit.

Beperkt zelfredzame groepen

Binnen het plangebied zijn geen bestemmingen opgenomen die de langdurige aanwezigheid van groepen beperkt zelfredzame personen (zoals kinderen, ouderen) faciliteren. Van de aanwezige bevolking wordt verwacht dat zij voldoende zelfredzaam zijn om zich in veiligheid te kunnen brengen in geval van een calamiteit.

Bestrijdbaarheid

Bestrijdbaarheid is de mate waarin een rampscenario door de brandweer te bestrijden is. Elk scenario vraagt een specifiek aanvalsplan. De mate waarin uitvoering aan deze aanvalsstrategieën kan worden gegeven hangt af van de capaciteit van de brandweer (opkomsttijd en beschikbare blusmiddelen) en de bereikbaarheid van het plangebied (opstelplaatsen).

BLEVE-scenario

Het ontstaan van een koude BLEVE is niet te bestrijden, omdat de tank meteen explodeert. De branden die door de explosie ontstaan kunnen wel bestreden worden. Vanwege de maatregelen uit de Safety Deal (hittewerende bekleding) wordt een warme BLEVE bij LPG-tankwagens gedurende ten minste 75 minuten voorkomen. De brandweer is daardoor in staat de tank tijdig te koelen.

Toxisch scenario

Bij een ongeval met toxische vloeistoffen kan de brandweer, afhankelijk van de stofintensiteit en het groeiscenario, optreden door de gaswolk neer te slaan of te verdunnen/op te nemen met water.

Advies veiligheidsregio

In het kader van het vooroverleg is het concept ontwerp wijzigingsplan toegezonden aan de veiligheidsregio. Voor de voorgenomen ontwikkeling van het Westkwartier is het standaardadvies 2020 van de Brandweer Midden- en West-Brabant van toepassing. Het standaardadvies is opgenomen als bijlage bij de toelichting.

4.7.4 Conclusie

Op basis van voorgaande beschrijvingen blijkt dat het aspect externe veiligheid geen belemmering vormt voor de voorgenomen ontwikkeling.

4.8 Flora en fauna

4.8.1 Algemeen

Ruimtelijke plannen dienen te worden beoordeeld op de uitvoerbaarheid in relatie tot actuele natuurwetgeving. Vanaf 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming (Wnb) van kracht geworden en vervangt de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en Faunawet.

4.8.2 Onderzoek

De Wnb regelt de bescherming van soorten, de bescherming van gebieden en de bescherming van houtopstanden.

Beschermde soorten

In het plangebied was voorheen het industriebedrijf Nedalco gevestigd. Dit bedrijf is inmiddels geamoveerd. Sinds het amoveren bestaat het plangebied volledig uit een zandvlakte. Gezien de bestaande situatie kan redelijkerwijs uitgesloten worden dat beschermde soorten in het plangebied aanwezig zijn en dat het plangebied geen potentieel leefgebied vormt voor beschermde soorten. Hiermee is een nader onderzoek naar beschermde soorten niet noodzakelijk.

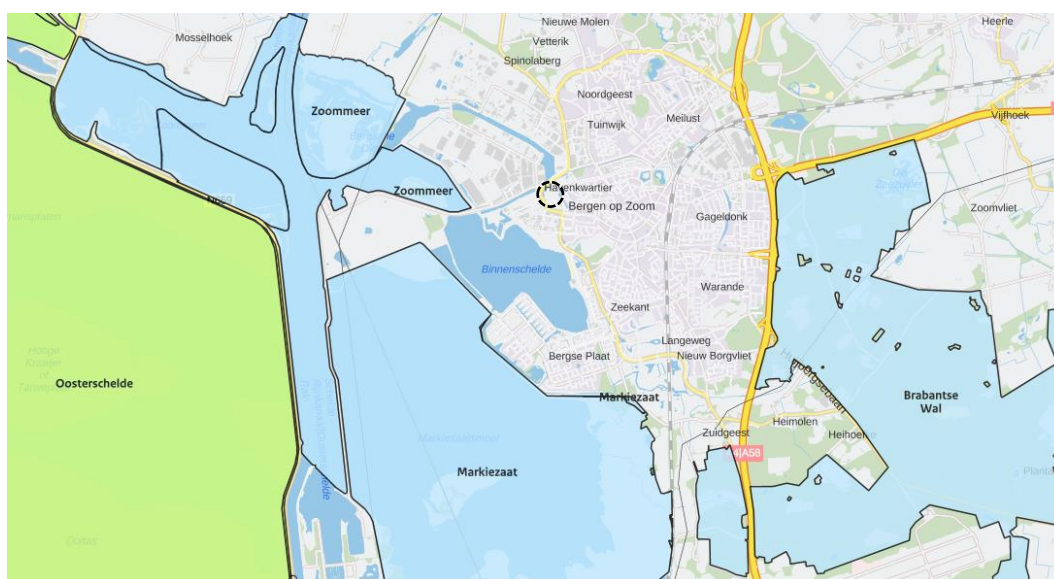
Beschermde gebieden

Rondom het bebouwde gebied van Bergen op Zoom bevinden zich gebieden behorende bij het Natuurnetwerk Brabant. Het plangebied ligt op circa 1 kilometer van dit Natuurnetwerk. Rondom het plangebied bevinden zich ook een aantal Natura 2000-gebieden. De dichtstbij gelegen Natura 2000-gebied is het Natura 2000-gebied Zoommeer en ligt op een afstand van circa 1 kilometer tot het plangebied. Verder liggen de Natura 2000-gebieden Markiezaat, Brabantse Wal en Oosterschelde op respectievelijk circa 1,6, 3,1 en 3,8 kilometer.

Het amoveren van Nedalco is positief voor de milieubelasting op de Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Brabant.

Figuur 7. Ligging gebieden Natuurnetwerk Brabant

Figuur 8. Ligging Natura 2000-gebieden (<https://monitor.aerius.nl/>)

Stikstofdepositie

De ontwikkeling voorziet in een stikstofemissie als gevolg van de verkeersaantrekkende werking. De woningen zelf hebben echter geen stikstofemissie, omdat de woningen gasloos worden gerealiseerd. Binnen het plangebied bevond zich voorheen het industriebedrijf Nedalco. Door het

amoveren van het industriebedrijf is de stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden afgenomen. Redelijkerwijs kan geconcludeerd worden dat de afname van de stikstofdepositie door het amoveren van het industriebedrijf Nedalco meer bedraagt dan de toename aan stikstofdepositie als gevolg van de verkeersaantrekkende werking. Om significante gevolgen voor omliggende Natura 2000-gebieden uit te sluiten, zijn er door Ingenieursbureau Sweco AERIUS-berekeningen uitgevoerd naar de stikstofdepositie in zowel de realisatie- als de gebruiksfase. De resultaten van deze berekeningen zijn opgenomen in de notitie 'Onderzoek stikstofdepositie West-Kwartier' d.d. 9 december 2020. De memo is opgenomen als bijlagen bij de toelichting. Hieronder zijn de conclusies opgenomen.

Voor de planontwikkeling zijn de effecten op de stikstofdepositie in stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden berekend. Voor de berekeningen is gebruik gemaakt van AERIUS Calculator 2020. De berekeningen van de stikstofdepositie voor de realisatiefase zijn uitgevoerd voor het rekenjaar 2021 en de berekeningen van de stikstofdepositie voor de gebruiksfase zijn uitgevoerd voor het rekenjaar 2023. De maximale toename stikstofdepositie van de planontwikkeling ten opzichte van de referentiesituatie bedraagt in zowel de realisatie- als de gebruiksfase 0,00 mol N/ha/jaar.

Voor de ontwikkeling zijn de effecten van stikstofdepositie beoordeeld ten opzichte van de huidige feitelijke en planologisch legale situatie (referentiesituatie). Het wijzigings- en uitwerkingsplan geeft ten opzichte van de referentiesituatie geen toename van de stikstofdepositie hoger dan afgerond 0,00 mol N/ha/jaar. Hiermee zijn significante effecten op stikstofgevoelige habitattypen of leefgebieden van soorten ten gevolge van stikstofdepositie uitgesloten. Het aspect stikstofdepositie is daarmee geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van het plan.

Houtopstanden

Binnen het plangebied zijn geen bomen of andere houtopstanden aanwezig. Het kappen van bomen is hiermee niet aan de orde.

4.8.3 Conclusie

Geconcludeerd kan worden dat het aspect flora en fauna geen belemmering vormt voor de voorgenomen ontwikkeling.

4.9 Luchtkwaliteit

4.9.1 Algemeen

Hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer (titel 5.2 Luchtkwaliteitseisen, ook wel bekend als de ‘Wet luchtkwaliteit’) bevat de regelgeving op het gebied van luchtkwaliteit. In de Wet milieubeheer zijn luchtkwaliteitseisen opgenomen voor diverse verontreinigende stoffen, waaronder stikstofdioxide (NO₂) en fijn stof (PM₁₀). In artikel 5.16 van de Wet milieubeheer is vastgelegd in welke gevallen de luchtkwaliteitseisen geen belemmering vormen voor een nieuwe ontwikkeling. Dit is het geval wanneer:

- een ontwikkeling niet leidt tot overschrijding van de grenswaarden voor luchtkwaliteit;
- ten gevolge van een ontwikkeling de concentraties van de betreffende stoffen verbeteren of ten minste gelijk blijven;
- een ontwikkeling niet in betekenende mate bijdraagt aan de concentraties van de betreffende stoffen in de buitenlucht;
- een ontwikkeling past binnen een vastgesteld programma (zoals het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit).

Niet in betekenende mate

Een nadere uitwerking van de regelgeving met betrekking tot het begrip ‘niet in betekenende mate’ is vastgelegd in het ‘Besluit niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)’ en de ‘Regeling niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)’. In de Regeling zijn categorieën van gevallen benoemd die in ieder geval als ‘niet in betekenende mate’ worden aangemerkt en waarvoor toetsing aan de grenswaarden dus zonder meer achterwege kan blijven. Er is volgens deze regeling geen onderzoek nodig voor ‘woningbouwlocaties, indien een dergelijke locatie, in geval van één ontsluitingsweg, netto niet meer dan 1.500 nieuwe woningen omvat, dan wel, in geval van twee ontsluitingswegen met een gelijkmatige verkeersverdeling, netto niet meer dan 3.000 woningen omvat’.

Besluit gevoelige bestemmingen

In aanvulling op de Wet milieubeheer en het ‘Besluit niet in betekenende mate’ geldt het Besluit gevoelige bestemmingen. Het Besluit gevoelige bestemmingen richt zich op de bescherming van mensen met een verhoogde gevoeligheid voor fijnstof en stikstofdioxide: met name kinderen en ouderen. Indien een ‘gevoelige bestemming’ (zoals een school, kinderdagverblijf of verzorgingstehuis) wordt gerealiseerd binnen de onderzoekszone van een rijksweg (300 meter vanaf de rand van de weg) of een provinciale weg (50 meter vanaf de rand van de weg) is altijd – ook als het initiatief ‘niet in betekenende mate’ bijdraagt – een toetsing aan de grenswaarden nodig. Als blijkt dat er geen sprake is van een (dreigende) overschrijding van grenswaarden, mogen de ‘gevoelige objecten’ worden gerealiseerd binnen de onderzoekszone.

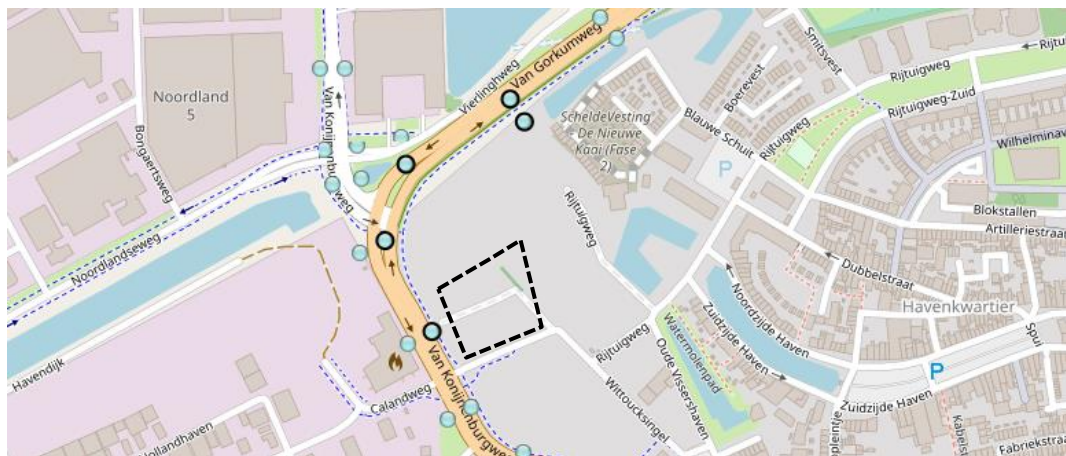
Nationaal samenwerkingsprogramma luchtkwaliteit

Het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) is een samenwerkingsprogramma van de Rijksoverheid en lokale overheden. NSL heeft als doel de luchtkwaliteit te bevorderen ten behoeve van de volksgezondheid. Het NSL bevat maatregelen waarmee wordt gewaarborgd dat wordt voldaan aan Europese grenswaarden, waarbij rekening wordt gehouden met de effecten van ruimtelijke ontwikkelingen waarover binnen de looptijd van het NSL (sinds 2009) een besluit

wordt genomen. Om overheden inzicht te geven in de actuele luchtkwaliteit is de NSL-monitoringstool ontwikkeld.

4.9.2 Onderzoek

Met het wijzigings- en uitwerkingsplan worden in totaal 50 woningen gerealiseerd. Hiermee wordt ruimschoots onder de aantallen gebleven zoals genoemd in de 'Regeling niet in betekende mate bijdragen'. Hiermee kan de beoogde ontwikkeling als 'niet in betekende mate' worden aangemerkt. Op grond van deze constatering kan zonder luchtonderzoek worden vastgesteld dat het wijzigings- en uitwerkingsplan voldoet aan de in de Wet milieubeheer vastgelegde luchtkwaliteitseisen.

Figuur 9. Rekenpunten (NSL-monitoring)

In het kader van een goede ruimtelijke ordening is aan de hand van de NSL-monitoringstool 2018 (<http://www.nsl-monitoring.nl/viewer/>) een indicatie van de luchtkwaliteit ter plaatse van het plangebied gegeven. Hierbij vormen fijnstof (PM₁₀) en stikstofdioxide (NO₂) de belangrijkste verontreinigende stoffen. De dichtstbijzijnde maatgevende weg betreft de Van Konijnenburgweg – Van Gorkumweg. In de onderstaande afbeelding zijn de rekenpunten (zwart omcirkeld) weergegeven waarvan de berekende waarden zijn gebruikt. In tabel 4 zijn de maximaal berekende concentraties ter plaatse van de rekenpunten opgenomen. Tevens zijn de grenswaarden opgenomen.

Tabel 1. berekende concentraties

	Huidig	2020	Grenswaarden
NO ₂	23,0 µg/m ³	19,5 µg/m ³	40 µg/m ³
PM ₁₀	17,2 µg/m ³	18,7 µg/m ³	40 µg/m ³
PM ₁₀ overschrijdingsdagen	6,1 dagen	6,6 dagen	35 dagen
PM _{2,5}	9,8 µg/m ³	10,9 µg/m ³	25 µg/m ³

Uit de monitoringstool volgt dat ter plaatse van het plangebied zowel in de huidige situatie als voor 2020 de jaargemiddelde concentraties van NO₂ en PM₁₀ ruimschoots onder de grenswaarden van 40 µg/m³ liggen. Het aantal dagen per jaar dat de etmaalgemiddelde concentratie van PM₁₀ groter is dan 50 µg/m³ ligt eveneens ruimschoots onder de grenswaarde van 35 dagen per jaar. De grenswaarde van 25 µg/m³ als jaargemiddelde concentratie voor PM_{2,5} wordt ook niet overschreden.

4.9.3 Conclusie

Geconcludeerd kan worden dat er ter plaatse van het plangebied sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat en dat het aspect luchtkwaliteit geen belemmering vormt voor de voorgenomen ontwikkeling.

4.10 Geurhinder

4.10.1 Algemeen

Ondernemingen hebben te maken met milieuvoorschriften. Deze zijn gebaseerd op de Wet milieubeheer en staan in algemene milieuregels zoals het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (Activiteitenbesluit) of in een omgevingsvergunning voor het oprichten of veranderen van een milieu-inrichting.

Bestaande bedrijven in de omgeving van het plangebied zullen moeten voldoen aan de genoemde milieuvoorschriften, zodat de geurhinder die een bestaand bedrijf veroorzaakt bij geurgevoelige objecten in de omgeving een acceptabel niveau heeft.

4.10.2 Onderzoek

Om te kunnen garanderen dat ter plaatse van het plangebied sprake is van een goed woon- en verblijfsklimaat en uit te sluiten dat bedrijven (onevenredig) in hun belangen worden geschaad is in het kader van het moederplan 'Nieuwe Vesting' het milieuaspect geurhinder reeds beoordeeld. Op basis van de beoordeling uit het moederplan is geconcludeerd dat ter plaatse van het plangebied sprake is van een acceptabel geurniveau.

4.10.3 Conclusie

Het milieuaspect geur vormt geen belemmering voor de voorgenomen ontwikkeling.

4.11 Milieueffectrapportage

4.11.1 Algemeen

Bepaalde activiteiten kunnen belangrijke nadelige gevolgen hebben voor het milieu, waardoor het opstellen van een milieueffectrapportage (m.e.r.) of het verrichten van een m.e.r.-beoordeling noodzakelijk is. In het Besluit milieueffectrapportage is vastgelegd welke activiteiten m.e.r.-plichtig zijn en voor welke activiteiten een m.e.r.-beoordeling moet worden verricht. In onderdeel C van de bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage zijn de activiteiten, plannen en besluiten opgenomen ten aanzien waarvan het maken van een milieueffectrapportage (m.e.r.) verplicht is. In onderdeel D van de bijlage zijn de activiteiten, plannen en besluiten opgenomen waarvoor een m.e.r.-beoordeling moet worden uitgevoerd. Als een activiteit op grond van onderdeel D m.e.r.-beoordelingsplichtig is, geldt voor een kaderstellend (bestemmings)plan dat die activiteit mogelijk maakt, een plan-m.e.r.-plicht.

Voor alle activiteiten zijn drempelwaarden opgenomen. Als een activiteit voorkomt in kolom 1 van de C- of D-lijst en de drempelwaarden uit kolom 2 worden overschreden, is een m.e.r. (onderdeel C) of een m.e.r.-beoordeling (onderdeel D) verplicht. Voor activiteiten die genoemd worden in onderdeel D, maar waarbij de drempelwaarde niet wordt overschreden, geldt de verplichting om na te gaan of toch een m.e.r.-beoordeling (of een m.e.r.) moet worden uitgevoerd. Het bevoegd gezag moet in zo'n geval nagaan of er sprake is van omstandigheden die - ondanks dat de drempelwaarden niet worden overschreden - aanleiding geven voor het verrichten van een m.e.r.(beoordeling). De motivering moet zijn gebaseerd op een toets die qua inhoud aansluit bij de verplichte m.e.r.-beoordeling. Voor de toets gelden echter geen vormvereisten, daarom wordt de term 'vormvrije m.e.r.-beoordeling' gehanteerd.

4.11.2 Activiteit en drempelwaarden

In artikel D van de bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage is een categorie 'stedelijk ontwikkelingsproject' (D11.2) opgenomen. Op grond van het Besluit milieueffectrapportage dient voor de 'aanleg, wijziging of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsproject, met inbegrip van de bouw van winkelcentra of parkeerterreinen' een m.e.r.-beoordeling te worden uitgevoerd in gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op:

- 1° een oppervlakte van 100 hectare of meer,
- 2° een aaneengesloten gebied en 2.000 of meer woningen omvat, of
- 3° een bedrijfsvloeroppervlakte van 200.000 m² of meer.

4.11.3 Onderzoek

Om te bepalen of een m.e.r.-beoordeling noodzakelijk is, dient bepaald te worden (1) of de ontwikkeling de drempelwaarden uit lijst D van het Besluit m.e.r. overschrijdt, (2) of de ontwikkeling in een gevoelig gebied ligt en (3) of er belangrijke milieugevolgen zijn.

1. Het plan voorziet in 50 woningen. Het plangebied heeft een grootte van circa 0,6 hectare. De voorgenomen activiteit blijft dus ruimschoots onder de drempel van 2.000 woningen en/of 100 hectare zoals opgenomen in het Besluit milieueffectrapportage.
2. In onderdeel A van de bijlage bij het Besluit m.e.r. is bepaald wat verstaan wordt onder een gevoelig gebied. Als gevoelig gebied zijn gebieden aangewezen die beschermd worden op basis van natuurwaarden, landschappelijke waarden, cultuurhistorische waarden en waterwingebieden. Het plangebied behoort niet tot een dergelijk gebied.
3. In de milieuparagraaf zijn de verschillende milieueffecten beschouwd. Hieruit blijkt dat er door onderhavig plan geen sprake zal zijn van belangrijke milieugevolgen.

De activiteit is dus niet m.e.r.-beoordelingsplichting. Omdat de activiteit voorkomt in kolom 1 van de D-lijst, dient wel een vormvrije m.e.r.-beoordeling te worden verricht.

Kenmerken van het project

Het project betreft de realisatie van 50 woningen te Bergen op Zoom. Met het project wordt met name een verkeersaantrekkende werking naar het plangebied gerealiseerd.

Plaats van het project

Het plangebied is gelegen binnen bestaand stedelijk gebied. Het gebied heeft geen cultuurhistorische waarde. Ook zijn in de directe nabijheid geen gevoelige of kwetsbare gebieden aanwezig.

De kenmerken van de potentiële effecten

Ten aanzien van de kenmerken van de potentiële effecten kan het volgende worden opgemerkt:

- De toename aan verharding leidt niet tot onevenredig nadelige effecten voor de waterhuishouding op de omgeving (zie paragraaf 3.1);
- Het plan maakt geen geluidbron mogelijk of zorgt niet voor een te hoge geluidbelasting op geluidgevoelige objecten (zie paragraaf 3.2);
- Het plan heeft geen onevenredige effecten op cultuurhistorie of archeologie (zie paragraaf 3.4);
- De woningen belemmeren omliggende bedrijven of voorzieningen niet (zie paragraaf 3.5);
- Woningbouw betreft geen bodembelastende functie voor de bodemkwaliteit (zie paragraaf 3.6);
- Het plan maakt geen risicobron mogelijk in het kader van externe veiligheid of zorgt niet voor een significante toename van het groepsrisico (zie paragraaf 3.7);
- Het plan leidt niet tot significante effecten op beschermde flora- en faunasoorten in of in de omgeving van het plangebied (zie paragraaf 3.8);
- Het plan draagt niet in betekende mate bij aan de luchtverontreiniging (zie paragraaf 3.9);
- Het plan veroorzaakt geen geurhinder in de omgeving (zie paragraaf 3.10).

Uit de uitgevoerde onderzoeken en motiveringen blijkt dat het plan geen onevenredige milieueffecten heeft op de omgeving. Een m.e.r.-beoordeling is derhalve niet noodzakelijk.

4.11.4 Conclusie

Het plan, dat de realisatie van 50 woningen mogelijk maakt, wordt gerekend tot de activiteiten genoemd in de D 11.2 van de Bijlage bij het Besluit m.e.r. Het plan ligt onder de drempelwaarde van 2.000 woningen. Derhalve is een vormvrije m.e.r.-beoordeling opgesteld. Hieruit blijkt dat er geen sprake is van onevenredige milieueffecten op de omgeving.

5 Juridische aspecten

In dit hoofdstuk wordt toegelicht op welke wijze het hiervoor beschreven ruimtelijk kader juridisch is vertaald. Ingegaan wordt op de juridische opzet van het uitwerkingsplan (de verbeelding en de regels).

Uitgangspunt bij een uitwerkingsplan is dat dit juridisch gezien deel gaat uitmaken van het 'moederplan', in dit geval het bestemmingsplan 'Nieuwe Vesting'. In het uitwerkingsplan Nieuwe Vesting, deel Westkwartier wordt de globale bestemming 'Wonen - Uit te werken' in het 'moederplan', binnen het juridisch kader van het 'moederplan', vervangen door gedetailleerde bestemmingen 'Wonen' en 'Verkeer'.

Bij de uitwerking van de plannen is gebleken dat een klein deel van het bouwplan en de openbare ruimte aan de westzijde van het plangebied, niet geheel binnen de bestemming 'Wonen – Uit te werken' valt.

Om medewerking te kunnen verlenen, hetgeen gewenst is, dient op basis van artikel 18, eerste lid onder b van de regels van het bestemmingsplan 'Nieuwe Vesting' gebruik gemaakt van de wijzigingsbevoegdheid. Dit is een algemene wijzigingsbepaling die een enigszins andere situering en/of begrenzing van bestemmingsgrenzen, bestemmingsvlakken, bouwpercelen, dan wel bebouwingsvlakken mogelijk maakt indien bij de uitvoering van het plan mocht blijken dat verschuivingen in verband met ingekomen bouwaanvragen nodig zijn ter uitvoering van een bouwplan mits de oppervlakte van het betreffende bouwperceel, dan wel bebouwvlak niet meer dan 10% zal worden gewijzigd. Met het gelijktijdig doorlopen van de procedure van het voorliggend Wijzigingsplan Nieuwe Vesting, deel Westkwartier wordt invulling gegeven aan bovengenoemde wijzigingsbevoegdheid.

Uitgangspunt bij een wijzigingsplan is dat dit juridisch gezien deel gaat uitmaken van het 'moederplan', in dit geval het bestemmingsplan Nieuwe Vesting. In principe zijn de regels van het bestemmingsplan Nieuwe Vesting, direct van toepassing op dit wijzigingsplan. Met name Hoofdstuk 3 Algemene bepalingen en de overgangsbepalingen in Hoofdstuk 4 van de regels van dat 'moederplan' gelden direct voor dit uitwerking- en wijzigingsplan. In dit plan zijn alleen die regels opgenomen, die nodig of nuttig zijn voor de toepassing van de in dit plan opgenomen bestemmingen. De regels van het onderhavige uitwerking- en wijzigingsplan zijn ingedeeld in vier hoofdstukken, conform de eisen van het SVBP2012 (Standaard vergelijkbare bestemmingsplannen 2012).

6 Uitvoerbaarheid

6.1 Economische uitvoerbaarheid

Wanneer met een wijzigings- of uitwerkingsplan, een bouwplan, zoals gedefinieerd in artikel 6.2.1 Besluit ruimtelijke ordening, mogelijk wordt gemaakt, dient conform artikel 6.12 Wet ruimtelijke ordening een exploitatieplan te worden opgesteld. Deze eis geldt niet indien het kostenverhaal anderszins is verzekerd.

Ten behoeve van de economische uitvoerbaarheid is een exploitatieopzet opgesteld door de gemeente Bergen op Zoom. Hierin zijn de baten en de lasten van het gehele plangebied uitgewerkt. Uit de exploitatieopzet blijkt dat de beoogde ontwikkeling met het wijzigings- en uitwerkingsplan voor het deelgebied Westkwartier economisch uitvoerbaar is.

6.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

6.2.1 Vooroverleg

Het concept van het ontwerp wijzigingsplan is conform artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening in vooroverleg gezonden naar de wettelijk verplichte- en andere door de gemeente erkende overlegpartners. Gedurende deze periode hebben het Waterschap Brabantse Delta een vooroverlegreactie ingediend. Het Waterschap Brabantse Delta heeft onder voorbehoud een positief wateradvies afgegeven. De waterparagraaf is naar aanleiding van de vooroverlegreactie aangepast.

6.2.2 Zienswijzen

Het ontwerp wijzigingsplan 'Nieuwe Vesting, deel Westkwartier' is conform de procedure van artikel 3.8 en verder van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) ter inzage gelegd. Vanaf 17 december 2020 heeft het ontwerp wijzigingsplan gedurende zes weken (t/m 27 januari 2021) ter inzage gelegen. Gedurende deze termijn konden schriftelijk dan wel mondelinge zienswijzen bij het college van burgemeester en wethouders kenbaar worden gemaakt. Van deze terinzagelegging is vooraf een bekenmaking gedaan in de Bergse Bode, de Staatscourant en op de gemeentelijke website. Daarnaast zijn direct omwonenden als ook de Vereniging Binnenstad per brief over de ter inzage legging geïnformeerd. Gedurende deze periode zijn geen zienswijzen ingediend. Het wijzigingsplan is op 5 april 2022 vastgesteld door het college van Burgemeester en wethouders.

Over Antea Group

Van stad tot land, van water tot lucht; de adviseurs en ingenieurs van Antea Group dragen in Nederland sinds jaar en dag bij aan onze leefomgeving. We ontwerpen bruggen en wegen, realiseren woonwijken en waterwerken. Maar we zijn ook betrokken bij thema's zoals milieu, veiligheid, assetmanagement en energie. Onder de naam Oranjewoud groeiden we uit tot een allround en onafhankelijk partner voor bedrijfsleven en overheden. Als Antea Group zetten we deze expertise ook mondiaal in. Door hoogwaardige kennis te combineren met een pragmatische aanpak maken we oplossingen haalbaar én uitvoerbaar. Doelgericht, met oog voor duurzaamheid. Op deze manier anticiperen we op de vragen van vandaag en de oplossingen van de toekomst. Al meer dan 60 jaar.

Contactgegevens

Beneluxweg 125
4904 SJ OOSTERHOUT
Postbus 40
4900 AA OOSTERHOUT
T. +31 6 53933899
E. ties.peelen@anteagroup.com

www.anteagroup.nl